

Hiányosan is hiánypótló!

HÁBORÚ,

GAZDASÁG, TÁRSADALOM

1939-1945

A II. VILÁGHÁBORÚ HÁTTÉRÉBEN MEGHÚZÓDÓ
GAZDASÁGI ESMÉNYEK

Mikor először megláttam ezt a könyvet a boltok polcain nagy érdeklődéssel vettem kezembe, mivel azt hiszem unikumnak számít a mostanában a II. világháborúról megjelent kiadványok között. Ez a kijelentésem elsősorban a könyv témájára vonatkozik, de másodsorban igaz tartalmi összeállítására is. Napjainkban rengeteg könyv jelenik meg a század legnagyobb háborújáról, amit legtöbbször teljesen ismeretlen szerzők állítanak össze.

ALAN S. MILWARD

Általában irodalomjegyzékek és eredeti dokumentumok felhasználása nélkül dolgoznak. Azt hiszem példák nélkül is mindenki tudja, melyek ezek...

Nos, Alan S. Milward a könyv bevezetőjében megemlíti, hogy amikor először felkérték a mű megírására először nemet mondott, mivel szerinte a században a II. világháború gazdasági dimenziói a legkevésbé feldolgozott téma, hiszen a háború vége óta a felkérésig alig telt el 40 év. Így figyelembe véve azokat a tényeket, hogy a Szovjetunió akkor még létezett, és több dokumentumot több tíz évre titkosítottak, egyáltalán nem volt biztos, hogy minden adat elérhető és feldolgozható lesz számára. Ráadásul sok hadviselő országban máig sem foglalkoztak

a háború statisztikájával (pl. Olaszország, Szovjetunió), így teljesen szűz területre kellett lépnie. Ez érződik is a művön, – Milward meg is említi – az Olaszországról és a Szovjetunióról szóló részek sokkal rövidebbek és elnagyoltabbak, mint a többi. Természetesen a legtöbb oldalt az Egyesült Államokról szóló adatok töltik ki, hiszen itt a háború után több kötetes munkák jelentek meg, hirdelve gazdasági erőfeszítéseiket.

Részletesen és jól kidolgozottak a vesztet oldalt érintő fejezetek és témák, ennek azonban más okai vannak. A fegyverletétellel Németországnak és Japánnak ki kellett szolgáltatnia összes hadititkát.

Csak az egyes fejezetek címeit sorolom fel, amúgy kevdcsinálóként: Háborús politika; A gazdaság a stratégiai szintézisben; Haditermelés; A gazdaság irányítása; A megszállás gazdaságtana; Háború, technika és gazdasági változások; Háború, népesség és foglalkoztatottság; Háború, mezőgazdaság és élelmezés; Gazdasági hadviselés; A nemzetközi gazdaság helyreállítása.

Milward művének szerkezete jól átlátható, könnyen követhető, az egyes fejezetek külön-külön is érthetőek. A keresést több oldalas tárgymutató könnyíti meg, ami szintén kellemes meglepetést okozott nekem, mostanában nem mindig van ilyennel elkényeztetve az olvasó.

Na, és persze ha valakit nem elégített ki a könyvben említett adatok tömkelege, annak további kutatásra nyújt lehetőséget a több mint húsz oldalas irodalomjegyzék.

Összességében egy jól sikerült összefoglaló kiadvány került a magyar olvasók kezébe, amelynek tartalmi összetétele a szerző önhibáján kívül hiányos helyenként, ezt a háború vége óta történt események tükrében meg lehet érteni.

HEGYI GERGELY